

ОБАРАЊЕ ПОГЛЕДА И ЧУВАЊЕ ОД ГРЕХА

[Српски – Serbian – صربي]

Ахмед Ферид

Ревизија и обрада:

Ирфан Клица

Амра Дацић

Љубица Јовановић

Фејзо Радончић

2015 - 1436

IslamHouse.com

﴿ فضول النظر وخطره ﴾

« باللغة الصربية »

أحمد فريد

مراجعة :

عرفان كليسا

عمرة داتسيتش

يوفانوفيتس ليوييتسا

فيزو رادونشيش

2015 - 1436

IslamHouse.com

ПРЕКОМЕРНО ЗАГЛЕДАЊЕ

Прекомерно загледање је буљење и гледање потпуно отворених очију у нешто. Под њим се посебно подразумева загледање у нешто што је забрањено гледати. Оно је супротно обарању погледа што је Узвишени Бог заповедио речима:

Реци верницима нека оборе погледе своје и нека воде бригу о стиднитм местима својим; то им је боље, јер Бог, уистину, зна оно што они раде. А реци верницама нека оборе погледе своје и нека воде бригу о стидним местима својим... (Кур'ан, поглавље Ен-Нур, 30-31).

Узвишени Бог није наредио одвраћање погледа у потпуности, већ делимично. Зато је Узвишени и рекао: **од погледа својих тј. неке погледе своје**. Будући да је забрана прекомерног загледања изречена као заштитна мера, загледање је дозвољено ако његова добра страна претеже, а забрањено ако се страхује да не претегне лоша страна и да му се добра страна не може одупрети. Зато Узвишени Бог и није наредио да се поглед потпуно

обори, већ делимично. За разлику од погледа, чување стидног места, и то у потпуности, строга је дужност у свакој ситуацији. Оно се може употребити само где је потпуно дозвољено. Зато је и наређено да се оно чува.

У контексту заповеди обарања погледа и чувања стидног места Узвишени Бог је навео једно након другог, и то тако да је обарање погледа ставио на прво место јер се срце поводи за оним што види око, као што је и песник рекао:

Зар ниси видео да је срцу покретач око

И да све што воле очи воли и срце?

Управо зато што је обарање погледа начин да се сачува стидно место, очи су велика врата за приступ срцу. Оне су најпогоднији и најкраћи пут осећања до срца. Зато ако се у томе највише посрће, на то треба и највише пазити.

Од Ебу Хурејре, Бог био задовољан њиме, се преноси да је од Веровесника, мир над њим, чуо да је рекао: **"Човеку је суђен удео у блуду и он ће га неминовно стићи. Блуд очију је (грешни) поглед, блуд ушију слушање, блуд језика говор, блуд руку додир, блуд ногу ход, а блуд срца прохтев и жеља,**

али, стидно место је оно које то све потврђује или побија."

Од Церира, Бог био задовољан њиме, се преноси да је рекао: **"Упитао сам Божијег Посланика, нека је над њим спас и мир, о неочекиваном погледу, па је рекао: 'Скрени свој поглед!'"**

Пороци претераног загледања:

1. Претерано загледање је непокорност и противљење Божијој заповеди, а човеку, ни на овом ни на будућем свету, нема ништа боље него покорити се заповедима свога Узвишеног Господара, јер ко год се усрећи, усрећиће се својом покорношћу Његовим заповестима, а ко год се унесрећи, унесрећиће се запостављањем Његових заповести.

2. Претерано загледање цепа и распарчава срце и удаљује га од Бога, а од тога нема горег зла по човека, јер оно повлачи отуђеност роба од свога Господара. За разлику од загледања, обарање погледа улива присност са Узвишеним Богом и осећај заједништва.

3. Претерано загледање слаби срце и у њега уноси жаљење, док обарање погледа јача срце и у њега уноси радост.

4. Претерано загледање поцрњује срце, а када срце поцрни, на њега, са свих страна, навале облаци несреће и зла у виду новотарија, заблуда, повођења за прохтевима, избегавања правог пута, окретања од дела која воде срећи и забављање пословима који воде у несрећу што се може открити и препознати једино светлом којим зрачи здраво срце. Када се то светло изгуби, човек постане као слепац који тумара по мраку. За разлику од загледања, обарање погледа - ради Бога - човеку расветљава пут и обасава светлом, не само срце, већ и његове очи, лице, руке, ноге и друге органе. Узвишени Бог после одломка о обарању погледа :

Реци верницима нека оборе погледе своје и нека воде бригу о стидним местима својим... (Кур'ан, поглавље Светлост, 30) управо зато и наводи одломак о светлу: **Бог је светло небеса и Земље!** **Пример светла Његовог је удубина у зиду...** (Кур'ан, Светлост, 35) тј. пример Његовог светла је у срцу Његовог роба - верника који се покорава Његовим заповедима и клони Његових забрана. Другим

речима, срцу обасјаном светлом веровања и упуте, са свих страна, долазе весници сваког добра.

5. Претерано загледање човеку отупљује срце и затвара врата знања, за разлику од оборена погледа који отвара врата знања и пружа мотиве за његово стицање. Ово све због светла срца у коме се - када га обасја - ствари појављују у њиховом правом смислу.

6. Претерано загледање пропушта ђаволу улазак у срце, јер са сваким страственим погледом он пожуре да у њега уђе, брже него што ваздух улази у празни простор, како би човеку представио и дочарао слику онога што је око видело и од њега направио идола коме робује срце, а када то успе, почне га обмањивати и у њему потпиривати пламен страсти потпаљен горивом греха који - да те слике није - не би били ни почињени. Тако се срце, као овца у пећници, нађе у средини са свих страна опасно разбукталом ватром. Зато ће онима који не буду знали да обуздају своје страсти и да не гледају у забрањене ствари, као казна, у загробном животу бити дата пећ од ватре у којој ће им изгарати душе, све док се поново не проживе њихова тела. Дакле, обарање погледа затвара ђаволу приступ срцу.

7. Претерано загледање човека води у немарност и повођење за страстима. У том смислу Узвишени каже:

... и не слушај онога чије смо срце немарним према Нама оставили који страст своју следи и чији су поступци далеко од разборитости. (Кур'ан, Пећина, поглавље 28). Према томе, загледање има за последицу три горе наведене ствари, за разлику од обарања погледа, Бога ради, које срцу пружа одушка за размишљање и бављење оним што је за њега корисно.

8. Поглед чини са срцем исто што и стрела са уловљеном животињом, која - ако не угине - сигурно остане рањена. Поглед је искра ватре бачена у суво сено, од које ће, ако не у целости, онда бар део изгорети, као што песник каже:

Сви нагони почињу са погледом,

И највеће ватре са ситним искрама.

Колико погледа је у срцу човека учинило

што и без лука и без тетиве стреле чине!

Све док је човек превртљива ока,

У очима других је у опасности!

Његово око се радује оним што штети срцу,

Нема добродошлице радости која доноси штету !

Онај ко се загледа, сам, а да и не осети, гађа стрелама у циљ који није ништа друго до његово срце, као што каже песник:

О ти који стреле погледа упорно бацаш,

Не погађај њима, јер сам себе убијаш

Ако онај ко се загледа, лека оку тражи,

Нека очи обори, јер ће му настрадати.

9. Претерано загледање изазива жаљење, уздисаје и патње, јер човек не може све што види да контролише, нити да се од њега суздржи, као што песник каже:

Ако око своје пустиш да водиља срцу буде,

једнога дана ће ти се указати призори

Којима нећеш у потпуности моћи ни господарити,

Нити се од неких изазова њихових суздржати.

10. Загледање тешко погађа срце и повређује старе ране, али ни бол рана више не може погледе да спречи да се не понављају, као што песник каже:

Још увек нови поглед иза погледа бацаш,

Када год угледаш нешто што је лепо и драго.

Мислиш да је то лек за рану твоју,

А заправо је повреда старих рана.

Очи своје мучиш загледањем и плачем,

А срце твоје је права, и то каква, жртва!

11. Претерано загледање човека оставља без светла проицљивости, јер награда (казна) одговара учињеном делу, за разлику од обореног погледа који јача човекову проицљивост и оштроумност. У томе смислу Шах б. Суца' ел-Кермани је рекао: "Ко се спољашњим изгледом окити практиковањем суннета, а изнутра непрекидном самоконтролом, ко обори свој поглед да не гледа у оно што је забрањено, суздржи се од испољавања страсти и задовољи оним што је дозвољено, тешко да

ће у расуђивању да погреши." Поменути учењак заиста је и био такав, па се у просуђивању није varaо.

12. Претерано загледање доводи срце у понижење повођења за страстима, слаби срце, понижава душу и онога, ко више воли своје прохтеве него Божије задовољство, чини презреним. Наводећи да је висок положај у тесној повезаности са покорношћу, а понижење са непокорношћу, Узвишени Бог каже:

Ако неко жели величину, па - у Бога је сва величина! К Њему се дижу лепе речи, и добро дело Он прима. (Кур'ан, поглавље Створитељ, 10) тј. ко жели да постигне висок положај, нека га тражи у покорности Богу, спомињању Бога лепим речима и чињењу добрих дела, јер ко се покори Богу, Он га узме под Своју заштиту и да му висок положај према степену његове покорности. На другој страни, ономе ко се Богу не покорава, већ супротставља, припада понижење према степену његове непокорности.

13. Претерано загледање чини срце заробљеником страсти, а прави заробљеник је онај ко је заробљеник својих прохтева и страсти, управо онако као што пословица каже: "Гледајући наоко

слободан, а у суштини заробљеник." Када страсти и прохтеви заробе срце непријатељ га се домогне и почне да мучи најгором казном, тако да постане:

*Као врабац у дечијој руци која га насмрт гњави,
док се дете са њим игра и забавља.*

14. Последица претераног загледања све више подстиче на немарни однос према Богу и оном свету и доводи у стање опијености сликама које се гледају, као што Узвишени за такве каже:

А живота Ми твога, они у пијанству своме лутају. (Кур'ан, поглавље Ел-Хиџр, 72).

Узвишени је, дакле, такве описао са пијанством, тј. неразумом, заслепљеношћу и губитком светла проницљивости. Поглед је чаша вина и онај ко га пије не може, а да се не опије, а ко се опије, тешко да себи дође. Ако се то и деси, личи на губитника који се, пред саму смрт, каје.